

DEUİFD LIV / 2021, ss. 65-101.

Şeyh Bekir Sıdkı Visâli Tarafından Bestelenmiş Mûsiki Eserleri*
Muhammed Cahid YILMAZ**

ÖZ

Tasavvuf, amacına ulaşmak için çeşitli araçlardan yararlandığı gibi, güzel sanatlardan da istifade etmiştir. Bu bağlamda tasavvuf ile mûsiki arasındaki güçlü ilişkinin sonucu olarak, Türk mûsikisi tarihi boyunca tarikat çevrelerinden birçok mûsikişinas yetişmiş, tekkeler ve dergâhlar mûsikinin icra edildiği ortamların en önemlilerinden olmuştur. Tekke ortamının ihtiyaç ve alışkanlıkları doğrultusunda, her tarikatın kendi erkânı ve uygulamaları ile şekillenen bir tekke mûsikisi ortaya çıkmıştır. Şeyh Abdurrahman Sâmî Saruhânî'nin halifesi olarak 20. yüzyılda İzmir ve civarı illerde irşad faaliyetlerinde bulunmuş olan Halvetî-Uşşâkî şeyhi Bekir Sıdkı Visâli, çeşitli alanlarda eserler vermiş bir mutasavvıftır. Şeyh Bekir Sıdkı Visâli, irşad faaliyetlerini yürütürken, şiir ve sohbet gibi vasıtaların yanında mûsikiye de yer vermiş, çeşitli makamlarda ve formlarda dinî eserler bestelemiştir. Bu çalışma, Şeyh Bekir Sıdkı Visâli'nin mûsikişinas yönünü tanıtmayı; şimdiye kadar yayımlanmamış olan, çeşitli form ve usûllerde bestelediği ve tarafımızdan tespit edilebilmiş on adet dinî mûsiki eserinin yanı sıra bestelediği eserlerin icra zaman ve mekânları ile bilgileri ilim ve sanat camiasına kazandırmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Dinî Mûsiki, Tekke Mûsikisi, Bekir Sıdkı Visâli.

Music Works Composed by Sheikh Bekir Sıdkı Visâli

ABSTRACT

Sufism has benefited from various means' as well as fine arts in order to achieve its purpose. In this context, as a result of the strong relationship between Sufism and music, throughout the history of Turkish music, many

* Yazar; çalışmanın hazırlanması esnasında bilimsel ve etik ilkelere uyulduğunu ve yararlanılan tüm kaynakların kaynakçada belirtildiğini, çalışmanın maddi açıdan fonlanmadığını, çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedir.

** Doktora Öğrencisi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları A.B.D, cahidyilmaz@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7695-6434>.

Makalenin Hakemlere Gönderiliş Tarihi: 09.04.2021

Makalenin Hakemlerden Geliş Tarihi: 18.10.2021

musicians from religious order circles have been trained, and dervish lodges have been among the most important environments where music is performed. In line with the needs and habits of the tekke environment, tekke music has emerged, shaped by each order's manners and practices. As the caliph of Sheikh Abdurrahman Sâmî Saruhânî, Halvetî-Uşşâkî sheikh Bekir Sıdkı Visâlî is a sufi who has produced works in various fields. Sheikh Bekir Sıdkı Visâlî, while conducting his guiding activities, he used music in addition to means such as poetry and meetings, and composed religious works in various makams and forms. This study aims to introduce Sheikh Bekir Sıdkı Visâlî's side of music, in addition to his ten religious music compositions that could be determined by us, in various forms and rhythms, which have not been published until now; and to bring the knowledge to the science and art community with the performance context of the works he composed.

Keywords: Religious Music, Tekke Music, Bekir Sıdkı Visâlî.

GİRİŞ

İnsanın duygularını ifade etmekte ve güzeli arayışında kullandığı vasıtalardan olan mûsiki, toplumların kültür hayatlarında vazgeçilmez bir yere sahip olmuştur. Kültür ve medeniyetlerin en temel belirleyici ve yönlendirici unsurlarından olan din ve inançlar, mûsiki sanatının etkileşime girdiği unsurların en önemlilerindendir. Türk mûsikisinin orijinal karakterini kazanmasında dinî inanç, akîde, ibadet ve geleneklerin tesiri olmuştur. İslâm'da tartışma konusu olagelmüş yerine rağmen mûsiki, onu Allah'a ulaşmakta bir araç olarak telakki eden tasavvuf erbabı nezdinde geniş kabul görmüştür.

Tasavvufta vasıta olarak kullanılan güzel sanatlardan belki de en önemlisi olan mûsiki, tasavvufun temel eserlerinde semâ bahislerinde ele alınmıştır. Tasavvuf ehlinin mûsikiye atfettiği önemi göstermesi bakımından şu ifadeler dikkat çekicidir:

“Cüneyd'e sorulmuş: Sakin sakin duran bir kimse semâ dinlediği zaman neden sallanmaya başlıyor? Şöyle demiş: Allah Teâlâ 'ezel ve elest bezmi'nde ruhlara: Ben sizin Rabbiniz değil miyim? diye hitap etmiş. Ruhlar da: Evet, öyle, demişlerdi. İşte o zaman bu kelamın işitilmesinden (semaından) hâsıl olan şevk ve lezzet ruhlara yerleşti, semâ (mûsiki) dinledikleri zaman onu hatırlar ve harekete geçerler”¹

¹ Abdülkerim Kuşeyrî, *Tasavvuf İlmine Dair Kuşeyrî Risalesi*, nşr. Süleyman Uludağ (İstanbul: Dergâh Yayınları, 1978), 453.

Mûsikinin tasavvuftaki bu mühim yeri, tabîi olarak mutasavvıfların mûsiki ile ilgilenmesine neden olmuştur. Zikirlerde mûsikiye yer verilmesi nedeniyle tekkeler ve dergâhlar, mûsikinin öğretildiği, icra edildiği, üretildiği mekânlar haline gelmiş; dinî ve dindışı mûsiki alanında eser veren birçok meşhur mûsikişinaslarımız tekkelerle ilişki içinde olmuş;² sûfiler arasından pek çok icracı ve bestekârlar yetişmiştir.

Bu derleme çalışmasında, İzmir ve civarında irşad vazifesinde bulunmuş olan Şeyh Hacı Bekir Sıdkı Visâli'nin, bestelediği eserler tanıtılmaktadır. Bekir Sıdkı Visâli'nin mûsikişinas yönünden, yeni bir bilgi olarak, Raşit Çavuşoğlu ve Hamide Ulupınar tarafından hazırlanan *Halvetî-Uşşâkî Yolunda Âlim Bir Sûfî Bekir Sıdkı Visâli'nin Sobbetleri* adlı eserde bahsedilmekte ve on civarında bestesi olduğu ifade edilmekte ise de,³ eserlere dair herhangi bir bilgi yoktur. Çalışmamızda, Bekir Sıdkı Visâli'ye ait olduğunu tespit ettiğimiz çeşitli formlardaki on dinî eser yer almaktadır. Birinci bölümde Bekir Sıdkı Visâli'nin hayatından ve eserlerinden kısaca bahsedilmiş, ikinci bölümde bestelediği eserler hakkında bilgiler verilmiştir. Eserlerin notaları ekler kısmında yer almaktadır.

1. Bekir Sıdkı Visâli'nin Hayatı ve Eserleri

Bekir Sıdkı Visâli, 1881 yılında Manisa ilinin Kula ilçesinde, Kula'nın önde gelen ailelerden birinin oğlu olarak dünyaya gelmiştir. Babası Kula'nın tanınmış zatlarından biri olan Molla Efendizâde Hacı Mehmed Emin Efendi'dir. Ailesinin yanında başladığı eğitimini Kula'nın âlimlerinden olan Boşnak Hoca'da tamamlamış, tasavvufla ilk münasebeti de yine bu dönemde, Kula'da yaşayan ve babasının da müntesibi olduğu Nakşibendî şeyhi Muhyiddîn-i Sâni vesilesi ile olmuştur.⁴

Bekir Sıdkı Visâli öğrenim hayatına İstanbul'da Fatih Medreselerinde devam etmiş, medrese eğitimini tamamladıktan sonra

² Ömer Tuğrul İnancer, "Osmanlı Mûsikîsi Tarihinde Tasavvuf Mûsikîsine Bir Bakış", *Yeni Türkiye*, 57 (Nisan 2014), 874.

³ Raşit Çavuşoğlu - Hamide Ulupınar, *Halvetî-Uşşâkî Yolunda Âlim Bir Sûfî Bekir Sıdkı Visâli'nin Sobbetleri* (Ankara: İlâhiyat, 2020), 17.

⁴ Çavuşoğlu - Ulupınar, *Sobbetler*, 13.

yine İstanbul'da Ahmed Ziyâeddin Gümüşhânevî'nin halifelerinden olan Hacı Hafız Ahmed Efendi'den hadis okumuş ve icâzet almıştır.⁵

Bekir Sıdkı Visâli geçimini aile mesleği olan halı ticareti ile temin etmiştir. Bu sebeple Halıcıoğlu soyadını almıştır. Uşşâkî tarikatına intisabı, İzmir Hisar Camii'nde vaazını dinleyerek etkisi altında kaldığı Uşşâkî şeyhi Abdurrahman Sâmî Saruhânî'ye (ö. 1934) biat etmesiyle olmuştur. Abdurrahman Sâmî Efendi, seyr ü sülûkünü tamamlayan Bekir Sıdkı Efendi'ye hilâfet vermiştir. Şiirlerinde kullandığı Visâli mahlası ona Abdurrahman Sâmî Efendi tarafından verilmiş, Bekir Sıdkı Visâli, Halıcıoğlu soyadından ziyade, mahlasıyla iştihar etmiştir. Abdurrahman Sâmî Efendi'nin vefatından sonra postnişîn olan ve bir yandan halı ticareti ile meşgul olurken bir yandan da irşad faaliyetlerine devam eden Bekir Sıdkı Visâli, İzmir ve civarı illerde etkili olmuştur.⁶

Hacı Fatma Hanım ile evliliğinden dört oğlu ve bir kızı bulunan 22 Ocak 1962'de İzmir'de vefat eden Şeyh Hacı Bekir Sıdkı Visâli, İzmir Altındağ Kokluca Kabristanı'nda Hocazâde Camii karşısında medfundur.⁷

Eserleri: Şeyh Hacı Bekir Sıdkı Visâli'nin *Tavzîhu'l-ehâdis* adlı eseri, *Tavzîhu'l-ehâdis Hadîs-i Şerîf Açıklamaları* adıyla özel bir baskıyla yayımlanmıştır.⁸ Bu eser 83 adet tasavvufî içerikli hadisin ledünnî açıklamalarından oluşmaktadır. Toplam 300 hadîsin açıklamasından oluşan eserde, kalan 217 hadis günümüz yazı diline aktarılmamış ve yayımlanmamıştır.⁹ Bekir Sıdkı Visâli'nin şiirleri, halifesi Hacı Mehmed Rûhi Akhan'ın şiirlerinin de yer aldığı bir kitapta toplanmış ve Hacı Mehmed Rûhi Akhan tarafından *Hakikat ve Marifet Sırları* adıyla yayımlanmıştır.¹⁰ Bekir Sıdkı Visâli'nin sohbetlerinin yer aldığı eser ise,

⁵ Çavuşoğlu - Uluğınar, *Sohbetler*, 13.

⁶ Raşit Çavuşoğlu, "Halvetî-Uşşâkî Yolunda Âlim Bir Şâir: Bekir Sıdkı Visâli", *Bakî'den Balkanlara Halvetîlik III*, ed. Levent Bayraktar - Yeliz Yayıntaş, (Ankara: Aktif Düşünce Yayınları, 2019), 162-163.

⁷ Çavuşoğlu, "Bekir Sıdkı Visâli", 163.

⁸ Bekir Sıdkı Visâli, *Tavzîhu'l-ehâdis Hadîs-i Şerîf Açıklamaları*, haz. Ali Rıza Akyol, Mevlüt Sarı, Tarihsiz.

⁹ Çavuşoğlu - Uluğınar, *Sohbetler*, 18.

¹⁰ Bekir Sıdkı Visâli - Mehmed Rûhi Akhan; *Hakikat ve Marifet Sırları*, nşr. Mehmed Rûhi Akhan, (İstanbul: Aydın Yayınevi, 1972).

Raşit Çavuşoğlu ve Hamide Ulupınar tarafından *Halvetî-Uşşâkî Yolunda Âlim Bir Sâfî Bekir Sıdkı Visâli'nin Sobbetleri* adıyla yayımlanmıştır.¹¹

Bekir Sıdkı Visâli'nin Âl-i İmrân Sûresi'ne kadar *Kur'ân-ı Kerîm Tefsîri* ve *Fusûsu'l-Hikem Şerhi* adında iki eser daha telif ettiği aktarılmaktaysa da, bu eserler yayımlanmamış olup, akıbetleri meçhuldür.¹²

2. Bekir Sıdkı Visâli Tarafından Bestelenen Mûsiki Eserleri

Tespit ederek bu çalışma ile neşrettiğimiz eserlerin kaynağı, 13 yaşındayken ve Bekir Sıdkı Visâli sağken, onun halifesi Mehmed Rûhi Akhan'a intisap eden Naim Kaya'dır (d. 1943). Naim Kaya, eserleri babasının Kulalı Çerçi Mehmed Efendi adında bir dervişten, kendisinin de babasından¹³ küçük yaşlarda ezberleyip öğrendiğini dile getirmiştir. Naim Kaya'nın belirttiğine göre, Çerçi Mehmed Efendi, Bekir Sıdkı Visâli'nin ilk müridlerinden olup, Kula'daki zikir meclislerinde zâkirbaşılık yapmaktaydı. Naim Kaya eserlerin Bekir Sıdkı Visâli'ye ait olduğunu o dönemde henüz bilmediğini söylemiştir.¹⁴

Eserlerin Bekir Sıdkı Visâli'ye ait olduğu, oğlu Ali Halıcıoğlu (1920-1994) tarafından ifade edilmiştir. Şeyh Bekir Sıdkı Visâli, İzmir Hisar Camii'nin müdavimlerindedir. Bestekâr Râkım Elkutlu (ö. 1948) bu caminin imam-hatibi olduğu için Naim Kaya, Ali Halıcıoğlu'na, dervişler arasında okunan bu ilâhilerin Hoca Râkım Efendi tarafından Şeyh Efendi'nin ricasıyla bestelenmiş olup olmadığını sormuş; Ali Halıcıoğlu, "*Hayır, ne kadar okunan ilâhisi varsa, hepsini babam kendi bestelemiştir*" cevabını vermiştir.¹⁵ Eserlerde görülen besteleme üslubunun tutarlılığı ve eserlerin icra bağlamına uygunluğu onun bu ifadesini desteklemektedir.

Bekir Sıdkı Visâli, tespit edebildiğimiz on eserinin tamamını kendi güfteleriyle bestelemiştir. Güfteler, yukarıda eserleri arasında zikredilen, *Hakikat ve Marifet Sırları* adıyla yayınlanan şüirleri arasında yer almaktadır. Eserler, Naim Kaya'nın farklı zamanlardaki okuyuşları esas alınarak,

¹¹ Çavuşoğlu - Ulupınar, *Sobbetler*.

¹² Çavuşoğlu - Ulupınar, *Sobbetler*, 22.

¹³ Naim Kaya'nın ifadesine göre babası Muharrem Kaya, Bekir Sıdkı Visâli'nin halifelerindedir (ayrıca bk. Çavuşoğlu - Ulupınar, *Sobbetler*, 15).

¹⁴ Naim Kaya, Kişisel Görüşme, 26 Ocak 2021.

¹⁵ Naim Kaya, Kişisel Görüşme, 26 Ocak 2021.

tarafımızdan makamları ve usûlleri tespit edilerek notaya alınmıştır. Eserlerin notaya alındığı tarihler nota sayfalarında yer almaktadır. Eserlerden *nevâ* makamındaki *salât ü selâm* ise, Şeyh Bekir Sıdkı Visâlî'nin sağlığında dervişleriyle yaptığı bir sohbet esnasında kaydedilen ve hususî arşivimizde de bulunan, tahminî olarak 1955 yılı dolaylarına ait, kesin tarihi belli olmayan bir ses kaydından notaya alınmış,¹⁶ Naim Kaya'nın okuyuşu ile mukayese edilmiş, iki okuyuş arasında neredeyse hiç fark olmadığı görülmüştür.

Bekir Sıdkı Visâlî'nin şüirlerini yazarken tasavvufî hakikat ve hikmetleri anlatmaya öncelik vererek vezin ve sanat kaygısı gütmemiş olması,¹⁷ notaya alınan eserlerin güfte taksimatında zaman zaman güçlüklerle karşılaşılmasına sebep olmuştur. Eserlerin güftelerinin taksimatı prozodi kuralları ve icra kayıtları göz önünde tutularak yapılmış, icracılara kolaylık sağlaması amacıyla güftelerin tamamı notaların altına yerleştirilmiş, her bir esere ait güftenin tamamı notanın sonunda ayrıca verilmiştir. Gerekli görülen yerlerde metin tamiri yapılarak, cümle öğeleri arasındaki uyumsuzluklar giderilmiş; imlâ hataları düzeltilmiş; mecbur kalınması durumunda, vezne uygun olmadığı için eserin usûlüne denk düşmeyen güfte kısımlarında anlam bütünlüğünü bozmayacak şekilde eklemeler ve çıkarmalar yapılmıştır. Notaların altında yer alan güfte kısımları metin tamiri yapılmış haliyle yazılmış, eserlerin sonunda verilen güftelerde tarafımızdan yapılan eklemeler köşeli parantez, çıkarmalar yuvarlak parantez içine alınarak belirtilmiştir.

Aynı mûsiki biriminin çok sayıda tekrarının bulunduğu eserlerde, yine icracıların kolaylıkla takip edebilmesi amacıyla yönelik olarak, porte altında yer alan güfte satırlarına numaralar verilmiştir. Eserin icrasına dair özel bilgiler varsa, notalar üzerinde gerekli yerlerde belirtilmiştir. Eserlerin icra temposunu gösteren metronom değerleri notalarda kaydedilmiştir. Nota sayfalarında en üstte eserin makamı ve formu, onun hemen altında eserin adı belirtilmiş; güftelerin kaynağı dipnotlarda gösterilmiştir. Eserlerle ilgili belirtilmesine lüzum görülen diğer hususlar yine dipnotlarda açıklanmıştır. Eserlerin sıralaması yapılırken, makam ismine göre alfabetik sıralama tercih edilmiş, aynı makamdaki eserler için

¹⁶ Bekir Sıdkı Visâlî, "Sohbet", *M. Cahid Yılmaz Özel Arşivi* (ts.), 00:05:58-00:09:40.

¹⁷ Çavuşoğlu - Ulupınar, *Sobbetler*, 19.

alfabetik sıralama eserin ismine göre yapılmıştır. İsmi belli olmayan eserlerin isimlendirilmesi, güftesinin birinci mısraı ile yapılmıştır.

Eserlerin icra ortamı, icra zamanı ve icra ediliş biçimleri hakkında verilen bilgiler, İzmir ve Manisa çevresinde Bekir Sıdkı Visâlî'nin etkisinde şekillenen Uşşâkî geleneğindeki uygulama şekline göredir. Eserlerin icra edildiği zikir ve mûsiki meclislerinde herhangi bir saz kullanılmadığı ifade edilmektedir.¹⁸

2.1. Hicâz İlâhi-Şu Tevhidim Zuhûr Etti Saâdet Eyledim İsbât (Ek-1)

Hicaz makamında, ilâhi formunda ve müsemmen usûlünde bestelenmiştir. Dügâh perdesinden muhayyer perdesine kadar olan bir oktavlık ses alanını kullanmaktadır. Nakarat bölümü vardır.

Güfte, tasavvufta seyr ü sülûkun aşamaları hakkındadır. Uşşâkî tarikatındaki on iki esmânın zuhûratını ifade etmektedir.

İlâhi, zikir ve sohbet bittikten sonra dervişler tarafından hep birlikte okunmak üzere bestelenmiştir. Nadiren zikir esnasında bilenlerce okunduğu da olurdu.

2.2. Mâye Segâh İlâhi-Zât-ı Hakk'ı Sevmenin Yedi Nişanı Var Dedi Ehl-i Likâ (Ek-2)

Mâye segâh makamında, ilâhî formunda, düyek usûlünde bestelenmiştir. Rast perdesinden muhayyer perdesine kadar olan ses alanını kullanmaktadır. Nakarat bölümü vardır.

Eser, zikir meclislerinde *ayak zikirinde*, ayakta okunmak üzere bestelenmiş bir zikir ilâhisidir. Oturarak okunan *Fettâh* zikrinden sonra ayağa kalkılır. Dervişler alçak sesle *Vâhid, Ehad, Samed, Allah* esmâsını,¹⁹ soldan sağa doğru dönerek, okurken üç-dört kişilik bir grup zâkir tarafından icra edilir.

2.3. Nevâ Salât ü Selâm-Sultân-ı Salâvat (Ek-3)

Nevâ makamında, salât ü selâm formunda, usûlsüz olarak bestelenmiştir. Dügâh perdesinden gerdâniye perdesine kadar olan ses alanını kullanmaktadır. Salât ü selâmın sözleri Arapça'dır.

¹⁸ Eserlerin icra ortamı, icra zamanı ve icra ediliş biçimleri hakkındaki bilgiler Naim Kaya'dan alınmıştır (Naim Kaya, Kişisel Görüşme, 17 Mart 2021).

¹⁹ Bu isimler okunurken, nidâ yâ'sı kullanılmamaktadır.

Sultân-ı Salâvât her zikir meclisinden sonra, duadan önce ve oturarak, toplu halde okunmaktaydı. Bundan sonra Bekir Sıdkı Visâlî tarafından tertip edilmiş bir dua olan *Münâcât-ı Kübrâ*²⁰ şeyh efendi tarafından okunurdu.

2.4. Nihâvend İlâhi-Görendir Görünen İçinde Mir'ât (Ek-4)

Nihâvend makamında, ilâhi formunda, sofyan usûlünde bestelenmiştir. Irak perdesinden gerdâniye perdesine kadar olan ses alanını kullanmaktadır. Sözleri *vahdet-i vücûd* anlayışını konu edinmektedir.

Bu eser, dervişler tarafından zikir meclislerinin dışında ve toplanıp birlikte meşk etmek istedikleri meclislerde okunmak üzere bestelenmiştir.

2.5. Rast İlâhi-Hamdım Sana Yâ İlâhi Rahmânî (Ek-5)

Rast makamında, ilâhi formunda, sofyan usûlünde bestelenmiştir. Yegâh perdesinden hüseyinî perdesine kadar olan ses alanını kullanmaktadır. Nakarat bölümü vardır. Güfte, Bekir Sıdkı Visâlî'nin tarikat silsilesini konu almaktadır.

Bu ilâhi, zikir meclislerinde ayak zikrine kalkılmayıp zikre oturarak devam edildiğinde okunmak üzere bestelenmiştir. Birkaç kişilik zâkir grubu ilâhiyi okurken dervişler alçak sesle *lâfza-i celâl* zikri yaparlardı. Ayrıca, dervişler tarafından zikir meclislerinin dışında ve toplanıp birlikte meşk etmek istedikleri meclislerde de icra edilirdi.

2.6. Rast İlâhi-Zevk-i Vuslat Âlemini Niçin Unuttun Ey Gönül (Ek-6)

Rast makamında, ilâhi formunda, düyek usûlünde bestelenmiştir. Yegâh perdesinden nevâ perdesine kadar olan bir oktavlık ses sahasını kullanmaktadır. Nakarat bölümü vardır.

Eser, zikir meclislerinde ayak zikrinde okunmak üzere bestelenen bir zikir ilâhisidir. Dervişler alçak sesle Vâhid, Ehad, Samed, Allah esmâsını dönerek okurken üç-dört kişilik bir grup zâkir tarafından icra edilirdi.

²⁰ Münâcât-ı Kübrâ'nın metni için bk. Ek-11.

2.7. Rast Salât ü Selâm-Seyyid-i Salâvât (Ek-7)

Rast makamında, salât ü selâm formunda, sofyân usûlünde bestelenmiştir. Hüseyinî aşîran perdesinden hüseyinî perdesine kadar olan bir oktavlık ses sahasını kullanmaktadır.

Eserin sözleri Türkçe'dir. Hz. Peygamber'e salât ü selâmlarla ve Esmâ-i Hüsnâ'dan isimlerle tertip edilmiştir.

Zikir meclislerinde, *Hakk* ismi zikredildikten sonra, zikir durmuş ve dervişler oturur haldeyken bu salât ü selâm okunmaktaydı. Salât ü selâmdan ve okunan Fâtihâ'dan sonra *Hayy* zikrine başlanırdı. Bu yönüyle, eserin zikir arasında -bir tür durak olarak- okunmak üzere bestelendiği görülmektedir.

2.8. Sabâ-Uşşâk İlâhi-Biz Allah'ın Has Kullarıyız (Ek-8)

Sabâ-uşşâk makamında, ilâhi formunda, sofyân usûlünde bestelenmiştir. Rast perdesinden hüseyinî perdesine kadar olan ses alanını kullanmaktadır. Güfte, *On İki İmam*'ı konu almaktadır.

Bu ilâhi, zikir meclislerinde ayak zikrine kalkılmayıp zikre oturarak devam edildiğinde okunmak üzere bestelenmiştir. Birkaç kişilik zâkir grubu ilâhiyi okurken dervişler alçak sesle lafza-i celâl zikri yaparlardı. Ayrıca, dervişler tarafından zikir meclislerinin dışında ve toplanıp birlikte meşk etmek istedikleri meclislerde de icra edilirdi.

2.9. Segâh İlâhi-Ey Güzel Âşık Boş Yere Yanma (Ek-9)

Segâh makamında, ilâhi formunda, sofyân usûlünde bestelenmiştir. Segâh perdesinden eviç perdesine kadar olan ses alanını kullanmaktadır.

Bu ilâhi, zikir meclislerinde *kelime-i tevhid* zikri yapılırken okunmak üzere bestelenmiştir. Birkaç kişilik zâkir grubu ilâhiyi okurken dervişler alçak sesle kelime-i tevhid zikri yaparlardı. Ayrıca, dervişler tarafından zikir meclislerinin dışında ve toplanıp birlikte meşk etmek istedikleri meclislerde de icra edilirdi.

2.10. Segâh Tesbîh-Tesbîh-i Kâmile (Ek-10)

Segâh makamında, tesbih formunda, kısmen sofyân usûlünde, kısmen usûlsüz olarak bestelenmiştir. Rast perdesinden gerdâniye perdesine kadar olan bir oktavlık ses alanını kullanmaktadır.

Tesbîh-i Kâmile, kandil gecelerinde mutlaka okunurdu. Yatsı namazından sonra namaz tesbihâtı yapılırken, müezzin "*ve hüve'l-'aliyyü'l-'azîmü zü'l-celâli sübbânallah*" dedikten sonra toplu olarak Tesbîh-i

Kâmile'nin birinci kısmına başlanırdı. İlk on bir mısranın her birinden sonra üçer kez olmak üzere toplam otuz üç kere *sübhânallah* denirdi. On ikinci ve on üçüncü mısralardan sonra, otuz üçü geçmemek için, sübhânallah denmezdi. Tesbihâtın *elhamdü lillâh* ve *Allahu keker* kısımları da aynı tertip üzere okunurdu. Bundan sonra ve duadan önce Sultân-ı Salâvât yine topluca okunur, sonra şeyh efendi Münâcât-ı Kübrâ'yı okur; Hz. Peygamber'e, Ehl-i Beyt'e, Ashâb-ı Güzîn'e, pîr efendilere ve cümle ehl-i imana dua ettikten sonra *el-Fâtihâ* diyerek meclisi sonlandırır.

SONUÇ

Şeyh Hacı Bekir Sıdkı Visâlî, şiirlerinde olduğu gibi, mûsiki eserlerinde de sanat kaygısı gütmemiş, eserlerini icra ortamının ihtiyaçları ve şartları doğrultusunda işlev odaklı olarak bestelemiştir.

Bekir Sıdkı Visâlî, gelenekte olan bazı beste formlarını olduğu gibi kullanmış, bununla beraber Sultân-ı Salâvât, Seyyid-i Salâvât ve Tesbih-i Kâmile adlı eserlerde olduğu gibi, geleneği kendine özgü yorumlayışıyla orijinal eserler de vücuda getirmiştir.

Bekir Sıdkı Visâlî tarafından bestelenen eserlerde kullanılan ses aralığı bir oktav civarındadır. Geniş ses aralıklarının kullanılmaması, zikir ortamının şartlarının dikkate alındığını göstermektedir. Bu tercihin, çeşitli ve farklı kültürel seviyelere sahip olan dervişlerin eserleri ezberlemesini ve okumasını kolaylaştırmak için; icrada birliği, düzeni ve ahengi sağlamaya yönelik bir bilinçle yapılmış olduğunu düşünmek mümkündür. Kullanılan makamların dinî mûsikide yaygın olarak kullanılan makamlardan tercih edilmesi de aynı sebebe dayandırılabilir.

Eserlerde kullanılan mûsiki cümleleri, yukarıda zikrettiğimiz sebeplerle, karmaşıklıktan uzaktır. Kolay ezberlenebilecek ve okunabilecek basit nağme örgüleri kullanılmış olmasına rağmen, kullanılan makamın seyir özelliklerinin kâmilen ortaya çıkarıldığı görülmektedir. Kullanılan usûller küçük usûllerdir. Bazen, usûlün kullanılmadığı uygulamalara da yer verilmiştir. Beste ile usûlün, eserin işlevi göz önünde tutularak başarıyla bütünleştirildiği ifade edilebilir. Bununla beraber, güftelerde çoğunlukla vezne uyma kaygısının olmayışı, bazı eserlerde beste ile güfte arasında yer yer uyumsuzluklar ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Şeyh Hacı Bekir Sıdkı Visâlî'nin bestelediği eserler, onun irşad vazifesini yerine getirirken, mûsikiyi özel önem attığı bir vasıta olarak gördüğünü göstermektedir. O, bestelediği eserlerle tekke mûsikisi

geleneğini sŸrdŸrmŸş, bu geleneğe dŸneminin Ÿartları ve ihtiyaçları doğrultusunda kendi yorumuyla katkı sađlamıŸtır.

Ek-1: HİCAZ İLÂHİ**ŞU TEVHÎDİM ZUHÛR ETTİ SAÂDET EYLEDİM İSBÂT**

USÛL: MÜSEMMEH

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

$\text{♩} = 110$

1. ŞU TEV HÎ DİM ZU HÛR ET TÎ SA Â DET EY LE DİM İS BAT
2. E RİŞ TİM KEN Zİ HÛ YA O KU DUM AL LÂ MÛL ES MÂ
3. HA YA TIM HAK HA YA TI NA E RİN CE HAYY O LUR SIR RİM
4. TE CEL LÎ İS MÎ KAH HAR DA SE LÂ MET ET TÎ AĞ YÂR DAN
5. TE CEL LÎ ET TÎ İ RÂ DA ÇÜ DÜŞ TÛM BAH RÎ VÂ HÎ DE
6. TE CEL LÎ EY LE DÎ İ LİM ÇÜ DÜŞ TÛM BAH RÎ SA ME DE

1. GE ÇİP NÂ RİN Sİ FÂ TIN DAN SE LÂ MET EY LE DİM İS LÂM
2. A SÂ KİR SAF Fİ HAR BİN DE Kİ KUF FÂR EY LE DİM İ DÂM
3. MA KÂ Mİ İ SE VİY YET TE Kİ SEY RÂN EY LE DİM EF LÂK
4. MA KÂM İB RÂ Hİ MİY YET TE SO YUN DUM REN GÛ EL VÂN DAN
5. E RİN CE NÛ RÎ VUS LA TA ŞE FÂ AT EY LE DİM İ RÂS
6. BE KÂ İÇ RE BE KÂ SIR RİM DE HÂ LET EY LE DİM GEL DİM

1. CE LÂL İS MÎ CE LÂ LİN DEN CE MÂ LİN EY LE DÎ İZ HÂR
2. E RİŞ Tİ HAK DA İR FÂ NİM KE MÂ LE GEL DÎ İ MÂ NİM
3. TE CEL LÎ EY LE DÎ KUD RET ÇÜ DÜŞ TÛ BAH RÎ KAY YÛ MA
4. Bİ TİR DİM DEV RÎ İN SA Nİ E RİŞ TİM DEV RÎ RAH MÂ Nİ
5. TE CEL LÎ EY LE DÎ REF REF ÇÜ DÜŞ TÛM BAH RÎ A HA DE
6. Bİ TİR Dİ SEY RÎ Nİ SID Kİ E RİŞ Tİ LÎ MA AL LA HA

1. KOÇ İS MA İL ZE BİH İ LE BE ŞÂ RET EY LE DİM İ MÂN
2. Çİ KİP HÛK MÎ A NÂ SIR DAN Kİ KAL Bİ EY LE DİM İ KÂN
3. MA KÂ Mİ MÛ SA VİY YET DE İ ŞİT TİM SIR Rİ E NAL LAH
4. DA LİN CA BAH RÎ FET TÂ HA İ BÂ DET EY LE DİM İH LÂS
5. GÖ RÜN DÛ VEC HÛ Dİ DÂ Rİ MU HAB BET EY LE DİM İF NÂ
6. O LUP İR ŞÂ DE ME MÛR Hİ LÂ FET EY LE DİM Mİ RAS

NAKARAT

ME LEK LER SEC DE GÂ HİN DA KE RÂ MET EY LE DİM İH SÂN

D.C.
M. CAHİD
YILMAZ
07.01.2021

Merâtib-i Sülûk Kasidesi²¹

Şu tevhîdim zuhûr etti saâdet eyledim isbât
Geçip nârın sıfatından selâmet eyledim islâm
Celâl ism-i celâlınden cemâlin eyledi izhâr
Koç İsmâil'(i) zebih ile beşâret eyledim imân
Eriştim kenz-i Hû'ya okudum allâme'l-esmâ
Asâkir saff-ı harbinde ki küffâr eyledim idâm
Melekler secdegâhında kerâmet eyledim ihsan

Erişti Hak'da irfânım kemâle geldi imânım
Çıkıp hükm-i anâsırdan ki kalbi eyledim îkan
Hayatım Hak hayatına erince Hayy olur sırrım
Makam-ı İseviyyet'te ki seyrân eyledim eflâk

Tecellî eyledi kudret çü düştü bahr-i Kayyûm'a
Makam-ı Musaviyyet'de işittim sırr-ı enallah

Tecelli ism-i Kahhâr'da selâmet etti ağyardan
Makam(-ı) İbrahimiyyet'te soyundum reng ü elvândan

Bitirdim devr-i insanı eriştim devr-i rahmânî
Dalınca bahr-i Fettâh'a ibadet eyledim ihlâs

Tecellî etti îrâda çü düştüm bahr-i Vâhid'e
Erince nûr-i vuslata şefâat eyledim îras

Tecellî eyledi Refref çü düştüm bahr-i Ehad'e
Göründü vech ü dîdârı muhabbet eyledim ifnâ

Tecellî eyledi ilim çü düştüm bahr-i Samed'e
Bekâ içre bekâ sırrım dehâlet eyledim geldim

Bitirdi seyrini Sıdkı erişti lî ma'Allah'a
Olup irşâde memur hilâfet eyledim miras

²¹ Visâlî - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 74-75.

EK-2: MÂYE SEGÂH İLÂHÎ

22

ZÂT-I HAKK'I SEVMENİN YEDİ NİŞÂNI VAR DEDI EHL-İ LİKÂ

UŞÛL: DÜYEK

BESTE-GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

$\text{♩} = 120$

ZÂ TI HAK KI SEV ME NİN YE Dİ Nİ ŞA NI VAR DE Dİ EH Lİ Lİ KÂ

LEN TE NÂ LÛL BİR RA HAT TÂ TÛN Fİ KÛ DE Dİ HÛ DÂ BİRİ OL DUR

SEV Dİ Ğİ Nİ HAK İ ÇİN EY LER FE DÂ SEV Dİ ĞİN DEN GEÇ ME YİN CE

BU LA MAZ BA Bİ Rİ ZA AL LAH AL LAH AL LAH İ ÇİR ŞA RA

BI AŞ KI Zİ RA AŞ KIN YO LU DUR VUS LAT E DER AS LI NA

1. İB RA Hİ ME EM RO LUN DU KUR BAN E DE OĞ LU NU
2. SEN DE İB RÂ HİM Gİ Bİ AT Â TE ŞE HEM NEF Sİ Nİ
3. DÖR DÛ OL DUR HER ZA MAN DA O KU MEK TÛ Bİ HÛ DÂ
4. DOST LA RI SEV MEK TE VEL LÂ BUĞ ZU A DÛV AL TI YA
5. YÂ İ LÂ Hİ KU LUN SID KI MA DUM İ Dİ A MA DA
6. Â LE Mİ ER VAH TA TAK DİR EY LE DİN EF Â Lİ Mİ
7. NEF SÛ EM MÂR ŞEH VET GA ZAP ET Tİ LER E SİR BE Nİ

1. RA ZI OL DU İS MA İL HEM NÂ ZİL OL DU KOÇ FE DA
2. EM Rİ HAK LA OL DU Â TEŞ GÛL GÛ LİS TAN BÂ SA FÂ
3. ÇÜN KÛ AL LAH FEK RE Û LA EY LE Dİ ME ZÛN Bİ Zİ
4. BU RA Sİ A KİL MA KA MI FARK E DE GÖR A KI LA
5. NÛ Rİ ZA TIN NA ZA RİN DA OL DU ZÂ Hİ RÛ PEY DÂ
6. OL ZA MAN DA RA ZI OL DUM HÛK MÛ NE TAK Dİ Rİ NE
7. EL A MAN KU LUN MÛC Rİ ME İM DAT EY LE NUS RE TÂ

²² Eserin makamı M. Ekrem Karadeniz'in *Türk Müsîkîsinin Nazâriye ve Esasları* adlı eserinde verdiği *mâye segâh* makamı tarifine istinaden kaydedilmiştir. bk. Mahmut Ekrem Karadeniz, *Türk Müsîkîsinin Nazâriye ve Esasları* (Ankara: Türkiye İş Bankası

1. MEV Tİ SEV MEK DİR İ KİN Cİ GÖZ LE A NI DÂ İ MA
 2. ZİK Rİ DÂ İM DİR Ü ÇÜN CÜ NÜ Rİ ZİK Rİ ZÂ Kİ RE
 3. BİL BE ŞİN Cİ HAL Kİ SEV MEK YA RA DAN DAN Ö TÜRÜ
 4. BİL YE Dİ Yİ ZEV Kİ TA AT HEM İ TA AT RAB Bİ YA
 5. HAZ RE TİN DE ZÂ TI NA MİR ÂT E DİP SEV DİN BE Nİ
 6. HİK ME TİN LE DEV Rİ Â FÂK SEY Rİ Nİ ET TİM TA MAM
 7. TÂ E ZEL Kİ ZEV Kİ VUS LAT GÖN LÜ ME ET Tİ E SER

1. MÜ TU KAB LE EN TE MÜ TU DE Dİ MAH BU Bİ HÜ DÂ
 2. NÂ ZİL OL DU EM Rİ KUR ÂN FEZ KÜ RÜ Nİ Â YE TÂ
 3. SEM ME VEC Hİ RUH MA KA MI GAR KO LA GÖR Â Şİ KA
 4. BU RA Sİ NE FİS MA KA MI DÂ Rİ TEK LİF NEF Sİ YÂ
 5. HEM İ ÇİR Dİ DES Tİ KUD RET AŞK ŞA RA BIN TA HU RA
 6. DE Mİ SÜF LÂ UN SU RUN DA HAP SO LUN DUM EL A MAN
 7. OL SE BEP DEN MEV Tİ İS TER VUS LA TI CÂ NÂ Nİ MA

NAKARAT

AL LAH AL LAH AL LAH İ ÇİR ŞA RA Bİ AŞ KI

Zİ RA AŞ KIN YO LU DUR VUS LAT E DER AS LI NA

M. CAHİD
YILMAZ
28.02.2021

Muhabbet-i İlâhiyye Kasidesi²³

Zât-ı Hakk'ı sevmenin yedi nişanı var dedi ehl-i likâ

Len tenâlü'l-birra hattâ tünfikû dedi Hüdâ

Biri oldur sevdiğini Hak için eyler fedâ

Sevdiğinden geçmeyince bulamaz bab-ı rızâ

(Seyyidinâ) İbrahim'[e] emrolundu kurban ede oğlunu²⁴

(Sırr-ı kadere) râzı oldu İsmâil hem (semâdan) nâzil oldu koç fedâ

Kültür Yayınları, Tarihsiz), 153. Bununla beraber makamın *segâh mâye* şeklinde isimlendirilmesi de mümkündür. bk. İsmail Hakkı Özkan, *Türk Müsîkîsi ve Nazariyatı ve Usûlleri Kudüm Vehveleleri* (İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2013), 305.

²³ <https://www.ussaki.com/v2/zati-hakki-sevmenin-yedi-nisani/> (Erişim 28.02.2021)

²⁴ Bu mısra, Bekir Sıdka Visâli ve Mehmed Rûhi Akhan'a ait olan *Hakikat ve Marifet Sırları* adlı eserde yer almamaktadır. Bu mısraın olmaması durumunda; nakaratın, bestenin akışına güftenin konu bütünlüğünü bozacak şekilde denk gelmesiyle ortaya çıkan uyumsuzluk problemi sebebiyle, bir üstteki dipnotta verilen kaynaktaki güfte esas alınmıştır (krş. Visâli - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 78).

Allah, Allah, Allah içir şarâb-ı aşkı
 Zira aşkın yoludur vuslat eder aslına
 Mevti sevmekdir ikinci gözle anı daima
 Mûtû kable en temûtû dedi mahbûb-i Hüdâ
 Sen de İbrahim gibi at ateşe hem nefsini
 Emr-i Hak'la oldu ateş gül gülistan bâ-safâ

Zikr-i dâimdir üçüncü (her nefeste aşkla) nûr-i zikr-i zâkire
 Nâzil oldu emr-i Kur'ân fezkürûnî âyetâ
 Dördü oldur her zamanda oku mektub-i Hüdâ
 Çünkü Allah fekraû (i)le eyledi me'zun bizi

Bil beşinci halkı sevmek yaradandan ötürü
 Semme vechi ruh makamı gark ola gör âşika

Dostları(nı) sevmek tevellâ buğz-i adüv(dür) altıya
 Burası akıl makamı fark edegör akıla

Bil yediyi zevk-i tâat hem itaat Rabbîyâ
 Burası nefis makamı dâr-i teklif nefsiyâ

Yâ İlâhi kulun Sıdkı ma'dum idi a'mâda
 Nûr-i zâtın nazarında oldu zâhir ü peydâ
 Hazretinde mir'at edip sevdin beni
 Hem içirdi dest-i kudret aşk şarabın tahûrâ
 (Ol şaraptan mest ü lâyakıl oldum sevdim sana)

Âlem-i ervâhda takdir eyledin ef'âlîme
 Ol zamanda razı oldum hükmüne takdirine
 Hikmetine devr-i âfâk seyrini ettim tamam
 Dem-i süflâ unsurunda hapsolundum el-emân
 Nefs-i emmâr, (hınzır) şehvet, (kelb ü) gazap ettiler esir beni
 El-emân (el-emân) kulun (âciz) mücrime imdât eyle nusretâ
 Tâ ezel ki zevk-i vuslat gönlüme etti eser
 Ol sebepten (her nefeste) mevti ister vuslat-ı cânânıma

Ek-3: NEVÂ SALÂT Ü SELÂM SULTÂN-I SALÂVÂT

USÛL: SERBEST

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

$\text{♩} = 90$

NAĞMELİ DEVAM EDER

NAĞMESİZ GİRİLİR: Allâhümme sallı ve sellim 'alâ seyyidînâ nefs-i Muhammedin

1. VE 'A LÂ EN FÂ Sİ
2. VE 'A LÂ RÛ HÎ HÎ VE 'A LÂ ER VÂ Hİ
3. VE 'A LÂ NÛ Rİ HÎ VE 'A LÂ EN VÂ Rİ
4. VE 'A LÂ KAL Bİ HÎ VE 'A LÂ KU LÛ Bİ
5. VE 'A LÂ AK Lİ HÎ VE 'A LÂ U KÛ Lİ
6. VE 'A LÂ FİK Rİ HÎ VE 'A LÂ EF KÂ Rİ
7. VE 'A LÂ VEH Mİ HÎ VE 'A LÂ EV HÂ Mİ

1. EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ 'A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİZ ZÂ TIY YEH
2. EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ 'A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİS Sİ FÂ TIY YEH
3. EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ 'A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİL EF 'Â LİY YEH
4. EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ 'A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİL ES MÂ İY YEH
5. EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ 'A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİL İL MİY YEH
6. EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ 'A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİL İ RÂ DİY YEH
7. EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ 'A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİL CE LÂ LİY YEH

8. VE 'A LÂ HA YÂ Lİ HÎ VE 'A LA HA YÂ LÂ Tİ
EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ A DE Dİ ŞU Û NÂ TİL İ LÂ HİY YEH

9. VE 'A LÂ HİM ME Tİ HÎ VE 'A LA Hİ ME Mİ
EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİL KE MÂ LİY YEH

10. VE 'A LÂ SÛ RE Tİ HÎ VE 'A LA SU VE Rİ
EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİL CE MÂ LİY YEH

11. VE 'A LÂ CİS Mİ HÎ VE 'A LA EC SÂ Mİ
EH Lİ BEY Tİ HÎ Bİ A DE Dİ TE CEL Lİ YÂ TİS SA ME DÂ NİY YEH

M. CAHİD
YILMAZ
14.10.2020

Sultân-ı Salâvât²⁵

Allâhümme sellim alâ seyyidinâ nefsi Muhammedin

Ve ‘alâ enfâsi ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’z-zâtiyyeh

Ve ‘alâ rûhihi ve ‘alâ ervâhi ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’s-sıfâtiyyeh

Ve ‘alâ nûrihi ve ‘alâ envâri ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’l-ef‘aliyyeh

Ve ‘alâ kalbihi ve ‘alâ kulûbi ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’l-esmâiyyeh

Ve ‘alâ aklihi ve ‘alâ ukûli ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’l-‘ilmiyyeh

Ve ‘alâ fikrihi ve ‘alâ efkâri ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’l-irâdiyyeh.

Ve ‘alâ vehmihi ve ‘alâ evhâmi ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’l-celâliyyeh

Ve ‘alâ hayâlihi ve ‘alâ hayâlâti ehl-i beytihi bi‘adedi şû‘unâti’l-ilâhiyyeh

Ve ‘alâ himmetihî ve ‘alâ himemi ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’l-kemâliyyeh

Ve ‘alâ sûretihî ve ‘alâ suveri ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’l-cemâliyyeh

Ve ‘alâ cismihi ve ‘alâ ecsâmi ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti’s-samedâniyyeh

Ve ‘alâ kabrihi ve ‘alâ kubûri ehl-i beytihi bi‘adedi tecelliyâti beyne’l-evveliyyeti ve’l-ahiriyyeh.

Allahümme bellîğ salâte ‘abdike’l-fakîr es-Sıdke ilâ râbi seyyidinâ Muhammedin ve alâ ervâhi ehl-i beytihi minnâ selâmen ve’t-tahıyyeh²⁶.

²⁵ Visâlî - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 44.

²⁶ İtalik yazılan bu kısım, salât ü selâmın icrası bittikten sonra nağmesiz olarak okunur.

اللهم صلِّ و سلِّم على سيدنا نفس محمد وعلى انفس اهل بيته بعدد تجليات الذاتيه.
وعلى روحه وعلى ارواح اهل بيته بعدد تجليات الصفاتيه.
وعلى نوره وعلى انوار اهل بيته بعدد تجليات الافعاليه.
وعلى قلبه وعلى قلوب اهل بيته بعدد تجليات الاسمايه.
وعلى عقله وعلى عقول اهل بيته بعدد تجليات العلميه.
وعلى فكره وعلى افكار اهل بيته بعدد تجليات الاراديه.
وعلى وهمه وعلى اوهام اهل بيته بعدد تجليات الجلاليه.
وعلى خياله وعلى خيالات اهل بيته بعدد شئوناته الالهيه.
وعلى همته وعلى همم اهل بيته بعدد تجليات الكماليه.
وعلى صورته وعلى صور اهل بيته بعدد تجليات الجماليه.
وعلى جسمه وعلى اجسام اهل بيته بعدد تجليات الصمدانيه.
وعلى قبره وعلى قبور اهل بيته بعدد تجليات بين الاوليه والآخره.
اللهم بلغ صلاة عبدك الفقير الصدقى الى روح سيدنا محمد وعلى ارواح اهل بيته منا
سلاماً والتحية.²⁷

²⁷ Sultân-ı Salâvât'ın Arap harfleriyle verilen bu metni, ilgili okuyucuların eseri fonetiğine uygun olarak okumasına yardımcı olması maksadıyla, tarafımızdan yazılmıştır.

Ek-4: NİHÂVEND İLÂHİ
GÖRENDİR GÖRÜNEN İÇİNDE MİR'ÂT

USÛL: SOFYAN

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SİDKİ VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

$\text{♩} = 90$

1. GÖ REN DİR GÖ RÜ NEN İ ÇİN DE MİR 'ÂT
2. MU KÂ BİL TUT MA NA ZAR KIL MİR 'Â TE
3. BUL MAK İS TE Rİ SEN OL ZÂ TE VUS LAT
4. HEM CİS MÜ CÂ NI HEM VA RI NI TER KET

1. GÖ RÜR AK SİN GER Çİ OL EH Lİ SÛ RET
2. KA LIR MI BİR DA Hİ AN DA O HÂ LET
3. Cİ HÂ NI GÖ NÜL DEN SEN HE MEN SEL BET
4. U YAN SİD KI BU DUR TA Rİ Kİ VUS LAT

D.C.
M. CAHİD
YILMAZ
28.01.2021

Kaside-i Vuslat²⁸

Görendir görünen içinde mir'ât
Görür aksin gerçi ol ehl-i sûret
Mukâbil tutma nazar kıl mir'âte
Kalır mı bir dahi anda o hâlet
Bulmak istersen zâte vuslat²⁹
Cihanı gönülden selbet³⁰
Hem cism ü cânı terk et³¹
Uyan Sıdkı budur tarîk-i vuslat

²⁸ Visâlî - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 118.

²⁹ Eserin icra kayıtlarında, "Bulmak ister isen ol zâte vuslat" şeklindedir. Notada, icralardaki okunuşa göre yazılmıştır.

³⁰ Eserin icra kayıtlarında, "Cihanı gönülden sen hemen selbet" şeklindedir. Notada, icralardaki okunuşa göre yazılmıştır.

³¹ Eserin icra kayıtlarında "Hem cism ü cânı hem varını terk et" şeklindedir. Notada, icralardaki okunuşa göre yazılmıştır.

Ek-5: RAST İLÂHÎ

HAMDİM SANA YÂ İLÂHÎ RAHMÂNÎ

USÛL: SOFYAN

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

1.	HAM	DİM	SA	NA	YA	İ	LÂ	HÎ	RAH	MÂ	NÎ	
2.	SE	LÂM	SA	NA	SEY	YÎ	DÎ	NÂ	MUS	TA	FÂ	
3.	BUL	DUM	TA	RÎ	KÎ	VUS	LA	TÎ	HA	KÎ	KÎ	
4.	AL	LAH	AL	LAH	YÂ	LÂ	TÎ	FÛ	EL	TÂ	FÎ	
5.	O	DUR	BÎ	ZİM	MÛR	ŞÎ	DÎ	MİZ	E	ZE	LÎ	
6.	AL	DİM	DES	TÎ	SEY	YÎ	DÎ	NÂ	ŞEYH	SÂ	MÎ	
7.	O	DA	AL	DI	SEY	YÎ	DÎ	NÂ	İR	ŞÂ	DÎ	
8.	İŞ	BU	NE	SE	BÎ	MÂ	NE	VÎ	MİZ	RÛ	HÂ	NÎ
9.	AL	LAH	AL	LAH	YÂ	LÂ	TÎ	FÛ	EL	TÂ	FÎ	
10.	O	DUR	BÎ	ZİM	MÛR	ŞÎ	DÎ	MİZ	E	ZE	LÎ	
11.	A	NİN	FEY	ZÎ	ŞÂ	Hİ	VE	LÂ	YET	MUR	TE	ZÂ
12.	A	NİN	FEY	ZÎ	E	ZE	LÎ	DIR	İB	TÎ	DÂ	
13.	A	NİN	FEY	ZÎ	BİL	Â	Şİ	Kİ	Â	RÎ	FÎ	
14.	AL	LAH	AL	LAH	YÂ	LÂ	TÎ	FÛ	EL	TÂ	FÎ	
15.	O	DUR	BÎ	ZİM	MÛR	ŞÎ	DÎ	MİZ	E	ZE	LÎ	

1.	TEV	FÎ	KİN	LE	AL	DİM	AŞ	Kİ	E	ZE	LÎ	
2.	ÇÜN	KÎ	AL	DİM	FEY	ZÎ	SEN	DEN	E	ZE	LÎ	
3.	BU	DA	ŞEY	HÎ	MİN	HİM	ME	TÎ	VE	FEY	ZÎ	
4.	GÖS	TER	BÎ	ZE	HA	KÎ	KA	TÎ	MU	HAM	ME	DÎ
5.	HEM	KAL	BİN	DE	GÖS	TE	RİR	CE	MÂ	LÎ	NÎ	
6.	O	DA	AL	DI	SEY	YÎ	DÎ	NÂ	ŞÛ	CÂ	İ	
7.	O	DA	AL	DI	SEY	YÎ	DÎ	NÂ	ŞEYH	HAK	Kİ	
8.	TA	E	RİŞ	TÎ	SEY	YÎ	DÎ	NÂ	PİR	HÛ	SÂ	MÎ
9.	GÖS	TER	BÎ	ZE	HA	KÎ	KA	TÎ	MU	HAM	ME	DÎ
10.	HEM	KAL	BİN	DE	GÖS	TE	RİR	CE	MÂ	LÎ	NÎ	
11.	A	NİN	FEY	ZÎ	FEY	ZÎ	MU	KAD	DES	MUS	TA	FÂ
12.	ZÂ	Tİ	HAK	DIR	FEY	ZÎ	AK	DES	MUK	TE	DÂ	
13.	LÂ	TA'	AY	YÜN	KÜN	HÛ	ZÂ	TÛL	GUY	YÛ	BÎ	
14.	GÖS	TER	BÎ	ZE	HA	KÎ	KA	TÎ	MU	HAM	ME	DÎ
15.	HEM	KAL	BİN	DE	GÖS	TE	RİR	CE	MÂ	LÎ	NÎ	

M. CAHİD
YILMAZ
26.01.2021

Mürşidlerin Emaneti Kasidesi³²

Hamdim sana yâ İlâhî Rahmânî
 Tevfikinle aldım aşkı ezeli
 Selâm sana seyyidinâ Mustafâ
 Çünkü aldım feyzi senden ezeli
 Buldum tarîk-i vuslatı hakikî
 Bu da şeyhimin himmeti ve feyzi
 Allah Allah yâ Lâtîfû eltâfî
 Göster bize hakikat-i Muhammedî
 Odur bizim mürşidimiz ezeli
 Hem kalbinde gösterir cemâlini
 Aldım desti seyyidinâ Şeyh Sâmî
 O da aldı seyyidinâ Şücâî
 O da aldı seyyidinâ İrşâdî
 O da aldı seyyidinâ Şeyh Hakkı
 İşbu neseb-i mânevîmiz rûhânî
 Ta erişti seyyidinâ Pîr Hüsâmî

Anın feyzi şâh-ı velâyet Murtazâ
 Anın feyzi feyz-i mukaddes Mustafâ
 Anın feyzi ezeldir ibtidâ
 Zât-ı Hakk'tır feyz-i akdes muktedâ
 Anın feyzi bil âşık-ı ârifî
 Lâ ta'ayyün künhü zâtü'l-guyyûbî

³² Visâli - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 82-83.

Ek-6: RAST İLÂHÎ**ZEVK-İ VUSLAT ÂLEMİNİ NİÇİN UNUTTUN EY GÖNÜL**

USÛL: DÜYEK

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

$\text{♩} = 120$

1. ZEV Kİ VUS LAT A LE Mİ Nİ Nİ ÇİN U NUT TUN EY GÖ NÜL
2. EM MÂ RE NİN REN Gİ NE Nİ ÇİN BO YAN DİN EY GÖ NÜL
3. HER MU RA DİN SEN DE DİR HA Zİ NE Nİ BUL EY GÖ NÜL
4. BİL MEK İS TER SEN AS LI Nİ GUR BE TE DÜŞ EY GÖ NÜL
5. MÂ Sİ VÂ YI TERK İ LE KALP TE HAK KI GÖR GÖ NÜL

1. AŞK ŞA RA BİN İÇ MİŞ İ KEN Nİ ÇİN SU SUZ SUN EY GÖ NÜL
2. Mİ A TI Nİ SÜF Lİ YE Nİ ÇİN ÇE VİR DİN EY GÖ NÜL
3. GİR İ ÇE Rİ Â LE MİN DE RÛ HU SUL TAN OL GÖ NÜL
4. AŞ KI HAKK LA KAV RU LUP AB Dİ MA HIZ OL EY GÖ NÜL
5. AZ YE AZ İÇ AZ U YU ZİK Rİ DÂ İM OL EY GÖ NÜL

AL LAH AL LAH YÂ VE KİL İM DAT HAK DAN EY GÖ NÜL

NAKARAT

KAL BE KOY DU BİR BÜL BÜL NÂ LÂN E DER GÜL GÜL GÜL
KAL BE KOY DU BİR BÜL BÜL FER YÂD E DER GÜL GÜL GÜL

M. CAHİD
YILMAZ
05.02.2021

Gönül Kasidesi³³

Zevk-i vuslat âlemini niçin unuttun ey gönül
Aşk şarabın içmiş iken niçin susuzsun ey gönül
Allah Allah yâ Vekîl imdat Hak'dan ey gönül
Kalbe koydu bir bülbül nâlân eder gül gül gül
Kalbe koydu bir bülbül feryâd eder gül gül gül
Emmârenin rengine niçin boyandın ey gönül
Mir'âtını süflîye niçin çevirdin ey gönül
Her muradın sendedir hazineni bul [ey] gönül
Gir içeri âleminde rûhu sultan ol gönül
Bilmek ister sen aslını gurbete düş [ey] gönül
Aşk-ı Hakk'la kavrulup abd-i mahız ol ey gönül
Mâsivâyı terk ile kalpte Hakk'ı gör gönül
Az ye az iç az uyu zikri dâim ol ey gönül

³³ Visâlî - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 85-86.

Ek-7: RAST SALÂT Ü SELÂM**SEYYİD-İ SALÂVÂT**

USÛL: SOFYAN

BESTE-GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

1.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	MUS	TA	FA	YÂ	YÂ	MÛC	TE	BÂ
2.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	AH		MED	YÂ	YÂ	MAH		MÛD
3.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ		MÛ	NİR	YÂ	YÂ		BE	ŞİR
4.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	FÂ		TİH	YÂ	YÂ	MİF		TÂH
5.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ		ÛM	MÍ	YÂ	YÂ		ZE	KÍ
6.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	NÂ		SİR	YÂ	YÂ	MAN		SÛR
7.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	SUL		TÂN	YÂ	YÂ		NE	ZİR
8.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	MÛZ	ZEM	MİL	YÂ	YÂ	MÛD	DES	SİR
9.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	GAV	SÛ	Â	ZÂM	YÂ	YÂ		VE LÍ
10.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	TÂ		HÂ	YÂ	YÂ	YÂ		SİN
11.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	MU	HAM	MED	YÂ	YÂ	HÂ		MİD
12.	SEY Yİ Dİ NÂ	YÂ	TÂ		HİR	YÂ	YÂ	MU	TAH	HİR

1.	NE	FİS	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
2.	RUH		LAR	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
3.	NUR		LAR	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
4.	KALB		LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
5.	A	KIL	LAR	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
6.	Fİ	KİR	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
7.	VE	HİM	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
8.	HA	YAL	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
9.	HİM	MET	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
10.	SU	RET	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
11.	Cİ	SİM	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM
12.	KA	BİR	LER	A	DE	DİN	CE	SA	NA	OL	SUN	SA	LÂ	TÛ	SE	LÂM

1.	ZÂ	TI	NEF	SİN	DEN	YA	RAT	TİN	EN	FÂ	SI	
2.	NÛ	Rİ	RU	HUN	DAN	YA	RAT	TİN	ER	VÂ	HI	
3.	ZÂ	TI	NÛ	RUN	DAN	YA	RAT	TİN	EN	VÂ	RI	
4.	NÛ	Rİ	KAL	BİN	DEN	YA	RAT	TİN	KU	LÛ	BU	
5.	NÛ	Rİ	AK	LİN	DAN	YA	RAT	TİN	U	KÛ	LU	
6.	NÛ	Rİ	FİK	RİN	DEN	YA	RAT	TİN	EF	KÂ	RI	
7.	NÛ	Rİ	VEH	MİN	DEN	YA	RAT	TİN	EV	HÂ	MI	
8.	NÛ	Rİ	HA	YA	LİN	DEN	YA	RAT	TİN	HA	YÂ	Lİ
9.	NÛ	Rİ	HİM	ME	TİN	DEN	YA	RAT	TİN	Hİ	ME	MÍ
10.	NÛ	Rİ	SU	RE	TİN	DEN	YA	RAT	TİN	Cİ	NÂ	NI
11.	NÛ	Rİ	CÍS	MİN	DEN	YA	RAT	TİN	EC	SÂ	MI	
12.	NÛ	Rİ	KAB	RİN	DEN	YA	RAT	TİN	KU	BÛ	RU	

1. YÂ HAN NÂN YÂ MEN NÂN YÂ SE LÂM
 2. YÂ GA NİYY YÂ MUĞ Nİ YA MÛ TÎ
 3. YÂ LÂ TİF YÂ HA BİR YÂ VEH HÂB
 4. YÂ BÂ SİT YÂ HÂ Dİ YÂ FET TÂH
 5. YÂ A LİM YÂ Â LİM YÂ AL LÂM
 6. YÂ VE KİL YÂ KE FİL YÂ KÂ FİL
 7. YÂ A ZİM YÂ KE BİR YÂ CE LİL
 8. YÂ DA İM YÂ BÂ Kİ YÂ SA FİYY
 9. YÂ HA LİM YÂ KE RİM YÂ RA HİM
 10. YÂ HA SİB YA GA RİB YÂ CE MİL
 11. YÂ BAH Rİ YA MÂ CİD YÂ REZ ZÂK
 12. YÂ MUH Yİ YA CE VÂD YÂ GAF FÂR

1. YÂ SE LÂM
 2. YÂ MÛ TÎ
 3. YÂ VEH HÂB
 4. YÂ FET TÂH
 5. YÂ AL LÂM
 6. YÂ KÂ FİL
 7. YÂ CE LİL
 8. YÂ SA FİYY
 9. YÂ RA HİM
 10. YÂ CE MİL
 11. YA REZ ZÂK
 12. YÂ GAF FÂR

M. CAHİD
 YILMAZ
 07.02.2021

Devamında irticâlî nağmelerle okunur:
Kasidemi okuyan ihvânlarâ Sıdkı fakirden selâm
 (Hz. Peygamber'e toplu olarak salâvât getirilir)
Fâtihâ ile kabrimi pür-nûr edeler ve's-selâm.

Seyyid-i Salâvât³⁴

Seyyidinâ yâ Mustafa yâ Müctebâ nefisler adedince sana olsun salât ü selâm
 Zât-ı nefisinden yarattın enfâsı yâ Hannân yâ Mennân yâ Selâm
 Seyyidinâ yâ Ahmed yâ Mahmûd rûhlar adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i rûhundan yarattın ervâhı yâ Ganiyy yâ Muğnî yâ Mutî
 Seyyidinâ yâ Münîr yâ Beşîr nûrlar adedince sana olsun salât ü selâm
 Zât-ı nûrundan yarattın envârı yâ Lâtîf yâ Habîr yâ Vehhâb
 Seyyidinâ yâ Fâtih yâ Miftâh kalbler adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i kalbinden yarattın kulûbu yâ Bâsit yâ Hâdî yâ Fettâh
 Seyyidinâ yâ Ümmî yâ Zekî akıllar adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i aklından yarattın ukûlu yâ Alîm yâ Âlim yâ Allâm
 Seyyidinâ yâ Nâsır yâ Mansûr fikirler adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i fikrinden yarattın efkârı yâ Vekîl yâ Kefîl yâ Kâfil
 Seyyidinâ yâ Sultân yâ Nezîr vehimler adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i vehminden yarattın evhâmı yâ Azîm yâ Kebîr yâ Celîl
 Seyyidinâ yâ Müzzemmil yâ Müddessir hayaller adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i hayalinden yarattın hayali yâ Dâim yâ Bâkî yâ Şâfî
 Seyyidinâ yâ Gavs ü A'zam yâ Velî himmetler adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i himmetinden yarattın himemi yâ Halîm yâ Kerîm yâ Rahîm
 Seyyidinâ yâ Tâhâ yâ Yâsîn sûretler adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i sûretinden yarattın cinânı yâ Hasîb yâ Karîb yâ Cemîl
 Seyyidinâ yâ Muhammed yâ Hâmid cisimler adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i cisminden yarattın ecsâmı yâ Bârî yâ Mâcid yâ Rezzâk
 Seyyidinâ yâ Tâhir yâ Mutahhir kabirler adedince sana olsun salât ü selâm
 Nûr-i kabrinden yarattın kubûru yâ Muhyî yâ Cevâd yâ Gaffâr³⁵

³⁴ Visâlî - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 48-49.

³⁵ Bu mısra, Bekir Sıdkı Visâlî ve Mehmed Rûhi Akhan'a ait olan *Hakikat ve Marifet Sırları* adlı eserde yer almamaktadır. İcra kayıtlarındaki okunuş esas alınarak yazılmıştır.

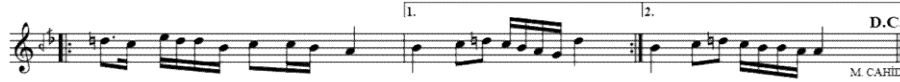
Ek-8: SABÂ-UŞŞÂK İLÂHÎ³⁶

BİZ ALLAH'IN HAS KULLARIYIZ

USÛL: SOFYAN

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

1.	BİZ	AL	LA	HİN	HAS	KUL	LA	RI	YİZ	
2.	NÛ	RÎ	MU	HAM	MED	ÛM	MET	LE	RÎ	YİZ
3.	BÂ	BI	A	Lİ	NİN	ZÛL	Fİ	KÂ	RI	YİZ
4.	İ	MAM	HA	SA	NİN	RUH	LA	RI	YİZ	
5.	İ	MAM	HÛ	SEY	NİN	NUR	LA	RI	YİZ	
6.	İ	MAM	Â	Bİ	Dİ	NİN	KALB	LE	Rİ	YİZ
7.	İ	MAM	BÂ	Kİ	RİN	A	KİL	LA	RI	YİZ
8.	İ	MAM	CÂ	FE	RİN	Fİ	KİR	LE	Rİ	YİZ
9.	İ	MAM	KÂ	Zİ	MİN	HİM	MET	LE	Rİ	YİZ
10.	İ	MAM	RI	ZÂ	NİN	VE	HİM	LE	Rİ	YİZ
11.	İ	MAM	TÂ	Kİ	NİN	HA	YAL	LE	Rİ	YİZ
12.	İ	MAM	NÂ	Kİ	NİN	SÛ	RET	LE	Rİ	YİZ
13.	İ	MAM	AS	KE	RİN	CE	SET	LE	Rİ	YİZ
14.	İ	MAM	MEH	Dİ	NİN	AS	KER	LE	Rİ	YİZ
15.	SİD	Kİ	KEM	TE	RİN	OL	DU	VÛ	CÛ	DU

1.	LEV	Hİ	SÂ	BI	KİN	MAH	BÛB	LA	RI	YİZ	MAH	BÛB	LA	RI	YİZ	
2.	ŞEH	Rİ	U	LÛ	MUN	İR	FÂN	LA	RI	YİZ	İR	FÂN	LA	RI	YİZ	
3.	ON	İ	Kİ	İ	MÂ	MIN	BEN	DE	LE	Rİ	YİZ	BEN	DE	LE	Rİ	YİZ
4.	Â	LE	Mİ	ER	VÂ	HİN	SEY	RÂN	LA	RI	YİZ	SEY	RÂN	LA	RI	YİZ
5.	Â	LE	Mİ	EN	VÂR	KAN	DİL	LE	Rİ	YİZ	KAN	DİL	LE	Rİ	YİZ	
6.	Â	LE	Mİ	KU	LÛ	BİN	ZÂ	KİR	LE	Rİ	YİZ	ZÂ	KİR	LE	Rİ	YİZ
7.	Â	LE	Mİ	ME	LE	KÛT	BÛL	BÛL	LE	Rİ	YİZ	BÛL	BÛL	LE	Rİ	YİZ
8.	Â	LE	Mİ	CE	BE	RÛT	Â	RİF	LE	Rİ	YİZ	Â	RİF	LE	Rİ	YİZ
9.	HA	ZE	RÂ	TI	HAM	SİN	DEV	VÂR	LA	RI	YİZ	DEV	VÂR	LA	RI	YİZ
10.	Â	LE	Mİ	EV	HÂM	SUL	TAN	LA	RI	YİZ	SUL	TAN	LA	RI	YİZ	
11.	Â	LE	Mİ	Mİ	SÂL	CEN	NET	LE	Rİ	YİZ	CEN	NET	LE	Rİ	YİZ	
12.	VAH	DE	Tİ	ŞU	HÛD	ŞÂ	HİD	LE	Rİ	YİZ	ŞÂ	HİD	LE	Rİ	YİZ	
13.	VAH	DE	Tİ	VÛ	CÛD	Â	ŞİK	LA	RI	YİZ	Â	ŞİK	LA	RI	YİZ	
14.	HA	YÂ	TI	E	BE	Dİ	DÂ	İM	LE	Rİ	RİZ	DÂ	İM	LE	Rİ	YİZ
15.	ON	İ	Kİ	İ	MA	MIN	MAZ	HAR	LA	RI	YİZ	MAZ	HAR	LA	RI	YİZ

M. CAHİD
YILMAZ
27.01.2021

³⁶ Eserin makamı, Nâsır Abdülbâki Dede'nin *Tedkîk ü Tabkîk* adlı eserinde verdiği *sabâ-uşşâk* makamı tarifine istinaden kaydedilmiştir. bk. Nâsır Abdülbâki Dede, *İnceleme ve Gerçeği Araştırma (Tedkîk ü Tabkîk)*, haz. Yalçın Tura, (İstanbul: Pan Yayıncılık, 2006), 92.

On İki İmam Kasidesi³⁷

Biz Allah'ın has kullarıyız
 Levh-i sâbıkın mahbûblarıyız
 Bâb-ı Ali'nin zülfikârıyız
 On iki imamın bendeleriyiz
 İmam-ı Hasan'ın ruhlarıyız
 Âlem-i ervâhın seyrânlarıyız
 İmam Hüseyin'in nûrlarıyız
 Âlem-i envâr kandilleriyiz
 İmam-ı Âbidin'in kalbleriyiz
 Âlem-i kulûbun zakirleriyiz
 İmam-ı Bâkır'ın akıllarıyız
 Âlem-i melekût bülbülleriyiz
 İmam-ı Cafer'in fikirleriyiz
 Âlem-i ceberût ârifleriyiz
 İmam-ı Kâzım'ın himmetleriyiz
 Hazerât-ı hamsin devvârlarıyız
 İmam-ı Rızâ'nın vehimleriyiz
 Âlem-i evhâm sultanlarıyız
 İmam-ı Tâkî'nin hayalleriyiz
 Âlem-i misâl cennetleriyiz
 İmam-ı Nâkî'nin sûretleriyiz
 Vahdet-i şuhûd şâhidleriyiz
 İmam-ı Asker'in cesetleriyiz
 Vahdet-i vücûd âşıkларыyız
 İmam-ı Mehdi'nin askerleriyiz
 Hayât-ı ebedî dâimleriyiz
 Sıdkı kemterin oldu vücûdu
 On iki imamın mazharlarıyız

³⁷ Visâli - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 49.

Ek-9: SEGÂH İLÂHÎ**EY GÜZEL ÂŞIK BOŞ YERE YANMA**

USÛL: SOFYAN

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SİDKİ VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

1.	EY	GÜ	ZEL	Â	ŞIK	BOŞ	YE	RE	YAN	MA
2.	AŞK	A	TA	YİM	MI	GÜL	SA	ÇA	YİM	MI
3.	NEF	SE	U	YAN	LAR	MÜ'	MİN	O	LUR	MU
4.	FİK	RE	U	YAN	LAR	KÂ	ŞİF	O	LUR	MU
5.	BİR	SE	NE	VUS	LAT	BİR	AN		LEZ	ZET
6.	FÂ	Nİ	O	LAN	LAR	MA'	DUM	O	LAN	DIR
7.	MÜ'	MİN	O	LAN	LAR	SİD	KI	YA	U	YAN

1.	ZEV	KU	SA	FÂ	DAN	HİÇ	GE	Rİ	KAL	MA
2.	AH	YA	VAŞ	YA	VAŞ	BEN	KA	ÇA	YİM	MI
3.	VEH	ME	U	YAN	LAR	Â	RİF	O	LUR	MU
4.	AK	LA	U	YAN	LAR	Â	ŞİK	O	LUR	MU
5.	BİR	AN		FİR	KAT	BİR	SE	NE	GAM	DIR
6.	VEC	Hİ	GÖ	REN	LER	MEV	CUT	O	LAN	DIR
7.	ZİK	Rİ	YA	PAN	LAR	ZÂ	TI	GÖ	REN	DIR

M. CAHİD
YILMAZ
21.10.2020**Aşk Şiiri³⁸**

Ey güzel âşık boş yere yanma
Zevk u safâdan hiç geri kalma
Aşk atayım mı gül saçayım mı?
Ah yavaş yavaş ben kaçayım mı?
Nefse uyanlar mü'min olur mu?
Vehme uyanlar ârif olur olur mu?
Fikre uyanlar kâşif olur mu?
Akla uyanlar âşık olur mu?
Bir sene vuslat bir an lezzet³⁹
Bir an fırkât bin sene gamdır
(Âşık olanlar) fânî olanlar ma'dum olandır
(Bâkî olanlar) vechi görenler mevcûd olandır

³⁸ Visâli - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 82.

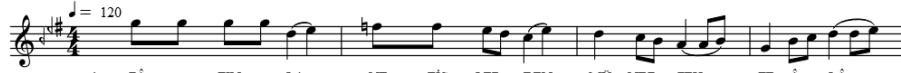
³⁹ Bu mısra, Bekir Sıdkı Visâli ve Mehmed Rûhi Akhan'a ait olan *Hakikat ve Marifet Sırları* adlı eserde yer almamaktadır. İcra kayıtlarındaki okunuş esas alınarak yazılmıştır.

Mü'min olanlar Sıdkı'ya uyanlar
Zikri yapanlar zâtı görendir

Ek-10: SEGÂH TESBÎH

TESBÎH-İ KÂMİLE

USÛL: SOFYAN

BESTE VE GÜFTE:
BEKİR SIDKI VİSÂLÎ (HALICIOĞLU) HZ.

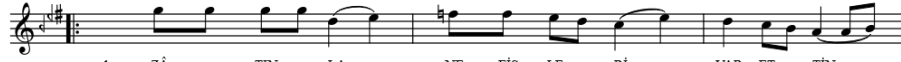
1. ZÂ TIN LA NE FİS LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
2. HA YA TIN LA RUH LAR DAN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
3. NU RUN LA NUR LAR DAN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
4. VAH DE TİN LE KALP LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
5. İL MİN LE A KİL LAR DAN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
6. İ RA DEN LE Fİ KİR LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
7. CE LÂ LİN LE VE HİM LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
8. HÛ Vİ YE TİN LE HA YAL LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
9. KE MÂ LİN LE HİM MET LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
10. CE MÂ LİN LE SÛ RET LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
11. SA ME DİN LE Cİ SİM LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
12. KUD RE TİN LE MEVT LER DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ
13. SIT KI KU LUN TES Bİ HİN DEN MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ

1. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
2. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
3. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
4. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
5. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
6. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
7. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
8. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
9. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
10. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
11. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
12. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH
13. SIN AL LAH MÛ NEZ ZEH TE Â LÂ SIN AL LAH

1. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
2. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
3. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
4. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
5. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
6. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
7. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
8. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
9. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
10. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH
11. SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH SÛB HÂN AL LAH

1. ZÂ TIN LA NE FİS LE Rİ VAR ET TİN
2. HA YA TIN LA RUH LA RI VAR ET TİN
3. NU RUN LA NUR LA RI VAR ET TİN
4. VAH DE TİN LE KALP LE Rİ VAR ET TİN
5. İL MİN LE A KIL LA RI VAR ET TİN
6. İ RA DEN LE Fİ KİR LE Rİ VAR ET TİN
7. CE LÂ LİN LE VE HİM LE Rİ VAR ET TİN
8. HÛ Vİ YE TİN LE HA YAL LE Rİ VAR ET TİN
9. KE MÂ LİN LE HİM MET LE Rİ VAR ET TİN
10. CE MÂ LİN LE SÛ RET LE Rİ VAR ET TİN
11. SA ME DİN LE RI ZİK LA RI VAR ET TİN
12. KUD RE TİN LE MEVT LE Rİ VAR ET TİN
13. SID KI KU LU NU CE MÂ LİN DEN VAR ET TİN

1. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
2. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
3. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
4. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
5. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
6. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
7. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
8. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
9. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
10. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
11. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
12. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH
13. YÂ AL LAH VAR ET TİN YÂ AL LAH

1. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
2. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
3. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
4. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
5. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
6. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
7. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
8. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
9. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
10. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH
11. EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH EL HAM DÛ LİL LAH

1. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA VÜ CU DUN BÜ YÜK TÜR
2. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA HA YA TIN BÜ YÜK TÜR
3. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA EN VÂ RIN BÜ YÜK TÜR
4. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA VAH DE TİN BÜ YÜK TÜR
5. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA U LÜ MUN BÜ YÜK TÜR
6. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA İ RA DEN BÜ YÜK TÜR
7. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA CE LÂ LİN BÜ YÜK TÜR
8. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA HÜ Vİ YE TİN BÜ YÜK TÜR
9. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA KE MÂ LİN BÜ YÜK TÜR
10. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA CE MÂ LİN BÜ YÜK TÜR
11. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA SA ME DİN BÜ YÜK TÜR
12. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA KUD RE TİN BÜ YÜK TÜR
13. ZÂ TIN LA ZÂ TIN DA SID KI KU LUN TEK Bİ Rİ BÜ YÜK TÜR

1. YÂ AL LAH VÜ CU DUN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
2. YÂ AL LAH HA YA TIN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
3. YÂ AL LAH EN VÂ RIN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
4. YÂ AL LAH VAH DE TİN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
5. YÂ AL LAH U LÜ MUN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
6. YÂ AL LAH İ RA DEN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
7. YÂ AL LAH CE LÂ LİN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
8. YÂ AL LAH HÜ Vİ YE TİN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
9. YÂ AL LAH KE MÂ LİN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
10. YÂ AL LAH CE MÂ LİN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
11. YÂ AL LAH SA ME DİN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
12. YÂ AL LAH KUD RE TİN BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH
13. YÂ AL LAH TEK Bİ Rİ BÜ YÜK TÜR YÂ AL LAH

1. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
2. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
3. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
4. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
5. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
6. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
7. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
8. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
9. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
10. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER
11. AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER AL LA HÜ EK BER

Tesbîh-i Kâmile⁴⁰

Zâtınla nefislerden münezzeh teâlâsın Allah⁴¹
 Hayatınla ruhlardan münezzeh teâlâsın Allah
 Nûrunla nûrlardan münezzeh teâlâsın Allah
 Vahdetinle kalblerden münezzeh teâlâsın Allah
 İlminle akıllardan münezzeh teâlâsın Allah
 İradenle fikirlerden münezzeh teâlâsın Allah
 Celâlinle vehimlerden münezzeh teâlâsın Allah
 Hüviyetinle hayallerden münezzeh teâlâsın Allah
 Kemâlinle himmetlerden münezzeh teâlâsın Allah
 Cemâlinle sûretlerden münezzeh teâlâsın Allah
 Samedinle cisimlerden münezzeh teâlâsın Allah
 Kudretinle mevtlerden münezzeh teâlâsın Allah
 Sıdkı kulun tesbihinden münezzeh teâlâsın Allah

Zâtınla nefisleri var ettin yâ Allah⁴²
 Hayatınla ruhları var ettin yâ Allah
 Nûrunla nûrları var ettin yâ Allah
 Vahdetinle kalbleri var ettin yâ Allah
 İlminle akılları var ettin yâ Allah
 İradenle fikirler var ettin yâ Allah
 Celâlinle vehimleri var ettin yâ Allah
 Hüviyetinle hayalleri var ettin yâ Allah
 Kemâlinle himmetleri var ettin yâ Allah
 Cemâlinle sûretleri var ettin yâ Allah
 Samedinle rızıkları var ettin yâ Allah
 Kudretinle mevtleri var ettin yâ Allah
 Sıdkı kulunu cemâlinden var ettin yâ Allah
 Zâtınla zâtında vücûdun büyüktür yâ Allah⁴³

⁴⁰ Visâli - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 45-46.

⁴¹ Bu kısımda, ilk on bir mısranın her birinden sonra üçer defa olmak üzere toplam otuz üç defa Sübhânallah denir. On ikinci ve on üçüncü mısralardan sonra denmez.

⁴² Bu kısımda, ilk on bir mısranın her birinden sonra üçer defa olmak üzere toplam otuz üç defa Elhamdülillah denir. On ikinci ve on üçüncü mısralardan sonra denmez.

Zâtınla zâtında hayatın büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında envârın büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında vahdetin büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında ulûmun büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında iraden büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında celâlin büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında hüviyetin büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında kemâlin büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında cemâlin büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında samedin büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında kudretin büyüktür yâ Allah
Zâtınla zâtında Sıdkı kulun(un) tekbiri büyüktür yâ Allah

EK-11: Münâcât-ı Kübrâ⁴⁴

Bismillâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm.

Elhamdülillâhillezî halaka'l-insâne min-nûr.

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin mazhari'l-envâr.

Ve alâ âlihî ve ehl-i beytihi bi-sebebi kıyâmi'n-nâsi min-nûr.

Cemî' esmâ ve sıfatı câmi', saltanât-ı hakkıyye ve halkıyyeyi havî makâm-ı ulûhiyyet-i zâtta sana ibâdet ederim Allah'ım.

Cemî' esmâ ve sıfatı sâtir, saltanât-ı hakkıyye ve halkıyyeyi kâhir makâm-ı ehadiyyet-i zâtta vücûdumdan fânî olayım Allah'ım.

Cemî' esmâ ve sıfatı zâhir, saltanât-ı hakkıyye ve halkıyyeyi lâmi makâm-ı vâhidiyyet-i zâtta vücûdumla mevcûd olayım Allah'ım.

'İlm-i zâtta cemî' mevcûdâtı tesbit ve a'yân-ı sâbitede tefrîk makâm-ı ferdiyyet-i zâtta saâdet isterim Allah'ım.

Ekseri'n-nâs saltanât-ı halkıyyeden gâfil, esmâ-i ef'âliyyeden câhil makâm-ı nûr-i zâtta cemâlini göreyim Allah'ım.

Gayb-i mutlakta hüviyet-i zâtta makâm-ı künh-i zâtına hayran olayım Allah'ım.

Hayat-ı sermedi 'ayn-ı zâtta, makâm-ı Hayy-i zâtta hayatı ebedî isterim Allah'ım.

'Ayn-ı zâtta zâtının kemâl-i makâm-ı kuddûsiyyeti zâtta saltanât-ı halkıyyeden tecrîd olayım Allah'ım.

⁴³ Bu kısımda, ilk on bir mısranın her birinden sonra üçer defa olmak üzere toplam otuz üç defa Allahuekber denir. On ikinci ve on üçüncü mısralardan sonra denmez.

⁴⁴ Visâlî - Akhan, *Hakikat ve Marifet Sırları*, 5.

Ayn-ı zâta zâtın ihtiyaçdan münezzeh makâm-ı samediyet-i zâta
senden gayriye muhtaç etme Allah'ım.

Kıyâmet-i kübrâda nûr-i zâtın zuhûru ile bütün mevcûdiyeti ifnâ, makam-
ı vitriyyet-i zâta yalnız bırakma Allah'ım.

Bi-hurmeti esmâî'z-zâtıyyetil-husnâ ve bi-hurmeti seyyidine'l-Mustafâ.
Sıdkı fakîr kemterin münâcâtını kabul eyle Allah'ım.

KAYNAKÇA

- Abdülkerim Kuşeyrî. *Tasavvuf İlmîne Dair Kuşeyrî Risalesi*. haz. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1978.
- Bekir Sıdkı Visâli. “Sohbet”. *M. Cabid Yılmaz Özel Arşivi*, ts.
- Bekir Sıdkı Visâli. *Tavzîbu'l-ehâdis Hadîs-i Şerîf Açıklamaları*. haz. Ali Rıza Akyol - Mevlüt Sarı. ts.
- Bekir Sıdkı Visâli - Akhan, Mehmed Rûhi. *Hakikat ve Marifet Sırları*. nşr. Mehmed Rûhi Akhan. İstanbul: Aydın Yayınevi, 1972.
- Çavuşoğlu, Raşit. “Halvetî-Uşşâkî Yolunda Âlim Bir Şâir: Bekir Sıdkı Visâli”. *Bakî'den Balkanlara Halvetîlik III*. ed. Levent Bayraktar - Yeliz Yayıntaş, 161-173. Ankara: Aktif Düşünce Yayınları, 2019.
- Çavuşoğlu, Raşit - Ulupınar, Hamide. *Halvetî-Uşşâkî Yolunda Âlim Bir Sûfî Bekir Sıdkı Visâli'nin Sohbetleri*. Ankara: İlâhiyat Yayınları, 2020.
- İnançer, Ömer Tuğrul. “Osmanlı Müsîkîsi Tarihinde Tasavvuf Müsîkîsine Bir Bakış”. *Yeni Türkiye* 57 (Nisan 2014), 861-884.
- Karadeniz, Mahmut Ekrem. *Türk Müsîkîsinin Nazariye ve Esasları*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, ts.
- Nâsır Abdülbâkî Dede. *İnceleme ve Gerçeği Araştırma (Tedkîk ü Tabkîk)*. haz. Yalçın Tura. İstanbul: Pan Yayıncılık, 2006.
- Özkan, İsmail Hakkı. *Türk Müsîkîsi Nazariyatı ve Usûlleri Kudüm Velveleleri*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 12. Basım, 2013.
- <https://www.ussaki.com/v2/zati-hakki-sevmenin-yedi-nisani/> (Erişim 28.02.2021).